T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2018 / 833
KARAR NO : 2018 / 870
KARAR TR: 24.12.2018

ÖZET : Davacının mülkiyetindençıktıktan sonra bulunarak idareye teslim edildiği ileri sürülen taşınır eşyanın davacıya aidiyetinin tespiti ile iadesi istemiyle açılan davanın, ADLİYARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : G.G.
Vekilleri : Av. H.A.A.. S.K.
Davalı : Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı

O L A Y : Davacı vekili dava dilekçesinde özetle; 2013 yılı Ramazan Bayramında müvekkilinin ev temizliği yaparken cüzdan içine koyduğu altınlarının bulunduğu çarşafi dalgınlıkla silkeleyerek düşürdüğünü, müvekkilinin komşusunun birkaç yıl önce binanın önünde bir cüzdan dolusu altın bulduğunu, götürüp karakola tutanak tutturup sahibine iade edilmesi için bıraktığını, bırakılan altınların müvekkiline ait altınlar olduğunun anlaşılması üzerine müvekkilinin eşinin altınları karakola teslim eden komşusuyla Üçyüzlü'de bulunan Esenler Polis Merkezi Amirliğine gittiklerini, müvekkilinin eşinin talebi üzerine Esenler Polis merkez Amirliğince TC. Maliye Bakanlığı Defterdarlık ve Damga Matbaası Saymanlık Müdürlüğü 'ne 19/02/2018 tarihinde ihtarname gönderildiğini, 27/02/2018 tarihinde verilen cevapta davalı kurumda bulunan müvekkiline ait eşyaların iadesi için dava açılması gerektiğinin bildirildiğini belirterek fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak kaydıyla müvekkiline ait dava dilekçesinde adet ve nitelikleri yazılı toplam 20 adet menkul kıymetin müvekkiline ait olduğunun tespitinin yapılarak aynen müvekkiline iadesine, bunun mümkün olmaması halinde altınların uhdesine geçtiği 03/06/2014 tarihi itibariyle yapılacak bilirkişi incelemesinde altınların değerinin tespit edilerek yasal faizi ile birlikte müvekkiline ödenmesine karar verilmesi istemiyle 06.03.2018 tarihinde adli yargı yerinde dava açmıştır.

BAKIRKÖY 10. ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ : 23.03.2018 gün, E:2018/136, K:2018/100 sayılı dosyada "Her ne kadar kamu kurumlan kamu hizmeti yaparlarsa da kamu kurumlan tüzel kişilik olduklarından ve bu kişilik maddi değil soyut bir kişilik olduğundan dolayı kamu hizmetini bizzat yerine getiremezler. Kamu hizmeti gerçek kişi konumunda olan kamu görevlileri ve bunların kullandıkları araç ve gereçlerle yerine getirilir. Bunun sonucu olarak kamu görevlilerinin veya bunların kullandıkları araç ve gereçlerin kusur, ihmal ve hatalarından dolayı kamu hizmetinin yerine getirildiği sırada kişilerin zarar görmesi halinde meydana gelecek kusur kamu kurumunun hizmet kusurunu oluşturur.

TC 1982 Anayasasının 129/5. Maddesinde; " memurlar ve diğer kamu görevlilerinin yetkilerin kullanırken işledikleri kusurlardan doğan tazminat davaları, kendilerine rücu edilmek kaydı ile ve kanunun gösterdiği şekil ve şartlara uygun olarak ancak idare aleyhine dava açılabilir " hükmü düzenlenmiştir.

6100 Sayılı HMK 'nun 114. Maddesinde dava şartları sıralanmış olup, aynı maddenin 1. Fıkrasının b bendinde " yargı yolunun caiz olması " ve d bendinde " tarafların, taraf ve dava ehliyetine sahip olmaları... " hususları dava şartlarından sayılmıştır. Ve aynı kanunun 115/1 maddesinde " mahkeme dava şartlarının mevcut olup olmadığını davanın her aşamasında kendiliğinden araştırır... " ve aynı maddenin 2. Fıkrasında da " mahkeme dava şartı noksanlığım tespit ederse davanın usulden reddine karar verir... " hükümlerine yer verilmiştir.

Anayasanın 129/5 maddesi ve yerleşik Yargıtay İçtihatlarının birlikte değerlendirilmesi sonucunda; idareye karşı açılan bu davanın idari yargı yerinde açılması gerektiği anlaşıldığından HMK 'nun 114/1-b-d maddesi ile 115/1-2 maddesi gereğince yargı yolu yönünden davanın reddine" dair verdiği karar istinaf edilmeksizin 23/05/2018 tarihinde kesinleşmiştir.

Davacı vekili, bu kez aynı istemle idari yargı yerinde dava açmıştır.

İSTANBUL 5. İDARE MAHKEMESİ : 31.05.2018 gün ve E:2018/1094, K:2018/1142 sayılı kararı ile "4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun "Bulunmuş Eşya" başlıklı 769. maddesinde; "Kaybedilmiş bir şeyi bulan kimse, malın sahibine, sahibini bilmiyorsa kolluk kuvvetlerine, köylerde muhtara bildirmek veya araştırma yapmak ve gerektiğinde ilân etmek zorundadır.

Bulunan şey önemli ölçüde değerli ise, her hâlde kolluk kuvvetlerine veya muhtara bildirmek gerekir.

Oturulan bir evde veya işyerinde ya da kamu hizmeti görülen yerde bir şey bulan kimse, bunu o yer sahibine veya kiracıya ya da kamu hizmeti görülen yerde denetim ve gözetim ile görevli olanlara teslim etmek zorundadır." hükmü öngörülmüştür...

Davaya konu uyuşmazlığın yukarıya aktarılan 4721 sayılı Kanun kapsamında görüm ve çözümünün adli yargı yerinin görev alanında kaldığı sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle davanın 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Yasasının 15/1-a. maddesi hükmü uyarınca görev yönünden reddine" dair kesin olarak karar verdiği anlaşılmıştır.

Davacı vekili İstanbul 5. İdare Mahkemesine verdiği 30/07/2018 tarihli dilekçesiyle görev uyuşmazlığının giderilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurulmasını talep etmiş olmakla, dava dosyaları İstanbul 5. İdare Mahkemesinin 19.11.2018 tarih ve E:2018/1094 sayılı üst yazısı ile Mahkememize gönderilmiş, başvuru 23.11.2018

tarihinde Mahkememizde kayıt altına alınmıştır.

İNCELEME VE GEREKÇE :

Uyuşmazlık Mahkemesi'nin, Başkan Hicabi DURSUN, Üyeler: Şükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Süleyman Hilmi AYDIN, Aydemir TUNÇ ve Nurdane TOPUZ'un katılımlarıyla yapılan 24.12.2018 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME :

Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre; adli ve idari yargı yerleri arasında 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde öngörülen biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu, adli ve idari yargı dosyalarının 15. maddede belirtilen yönteme uygun olarak davacı vekilinin istemi üzerine son görevsizlik kararını veren mahkemece Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin işlemlerde herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ : Raportör-Hakim Engin SELİMOĞLU'nun, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, davacının mülkiyetinden hatayla çıktıktan sonra bulunarak idareye teslim edildiği ileri sürülen taşınır eşyanın davacıya aidiyetinin tespiti ile aynen olmadığı takdirde nakden iadesi istemiyle açılmıştır.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun;

"İdari dava türleri ve idari yargı yetkisinin sınırı" başlıklı 2. maddesinde: İdari dava türleri şunlardır:

a) İdarî işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlâl edilenler tarafından açılan iptal davaları,

b) İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları"

4721 sayılı Türk Medeni Kanununun "Bulunmuş Eşya" ana başlığı altındaki;

"Arama ve İlan" başlıklı 769. maddesinde: "Kaybedilmiş bir şeyi bulan kimse, malın sahibine, sahibini bilmiyorsa kolluk kuvvetlerine, köylerde muhtara bildirmek veya araştırma yapmak ve gerektiğinde ilân etmek zorundadır.

Bulunan şey önemli ölçüde değerli ise, her hâlde kolluk kuvvetlerine veya muhtara bildirmek gerekir.

Oturulan bir evde veya işyerinde ya da kamu hizmeti görülen yerde bir şey bulan kimse, bunu o yer sahibine veya kiracıya ya da kamu hizmeti görülen yerde denetim ve gözetim ile görevli olanlara teslim etmek zorundadır."

"Mülkiyetin Kazanılması Geri Verme" başlıklı 771/1. maddesinde: "Bulunan şeyin maliki, ilân veya kolluk kuvvetlerine ya da muhtara bildirme tarihinden başlayarak beş yıl içinde ortaya çıkmazsa; bulan kimse, yükümlülüklerini yerine getirmiş olmak koşuluyla o şeyin mülkiyetini kazanır"

"Kazandırıcı Zamanaşımı" başlıklı 777/1. maddesinde: "Başkasının taşınır bir malını davasız ve aralıksız beş yıl iyiniyetle ve malik sıfatıyla zilyetliğinde bulunduran kimse, zamanaşımı yoluyla o taşınırın maliki olur"

"Kaybedilmesi" başlıklı 778. maddesinde: "Taşınır mülkiyeti, malik tarafından terk edilmedikçe veya başkası tarafından kazanılmadıkça yalnız zilyetliğin kaybıyla sona ermez"

Hükümlerine yer verilmiştir.

Dosyaların tetkikinde; Davacının, kaybolan ziynet eşyasının komşusu tarafından bulunarak idareye teslim edildiğini öğrenmesi üzerine idarenin elindeki eşyanın kaybolan eşyası olduğunun tespiti ile iadesi veya tazmini istemiyle dava açtığı anlaşılmıştır.

Tüm bu açıklamalar ışığında; davacının idareye yaptığı başvuruya verilen cevabın idari işlem vasfında olmadığı, davacının talebinin 2577 sayılı Yasanın 2/1 maddesinde belirtilen dava türleriyle ilgili olmadığı, Türk Medeni Kanununun 762-778 maddelerinde düzenlenen taşınır eşya mülkiyeti tespitine dair olduğu, bu davanın da yukarıda anılan kanun hükümlerinin uygulanmasına ilişkin olması nedeniyle uyuşmazlığın adli yargı yerinde çözümlenmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle davanın görüm ve çözümü adli yargı yerinin görevine girdiğinden, Bakırköy 10. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 23.03.2018 gün ve E:2018/136, K:2018/100 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerektiği sonucuna varılmıştır.

S O N U Ç : Davanın çözümünde ADLİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle, Bakırköy 10. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 23.03.2018 gün ve E:2018/136, K:2018/100 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 24.12.2018 gününde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Hicabi	Şükrü	Mehmet	Birol
DURSUN	BOZER	AKSU	SONER

Üye	Üye	Üye
Süleyman Hilmi	Aydemir	Nurdane
AYDIN	TUNÇ	TOPUZ